

INFORMACJA/WYJAŚNIENIE

W związku z licznymi pytaniami mieszkańców i zarządców nieruchomości zabytkowych na temat obowiązujących przepisów prawa dotyczących udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytku lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytku informuję, że:

- w dniu 09.09.2017 r. weszła w życie zmiana ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017 poz. 1595). Art. 81 ust 1 i 2 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (art. 1 pkt 10 zmiany) otrzymał nowe brzmienie. Wprowadzono zapisy o możliwości udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków, przez organ stanowiący gminy, powiatu lub samorządu województwa na zasadach określonych w podjętej przez ten organ uchwale,
- zakres i wysokość dotowanych nakładów koniecznych wskazany został w art. 77 w zw. z art. 81 ust. 2 Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2067 ze zm.),
- zgodnie z treścią art. 77 cyt. wyżej ustawy, ustawodawca wskazał jakiego typu prace mogą zostać dotowane. Jest to katalog zamknięty ujęty w 17 punktach i nie może on być dowolnie interpretowany tj. ograniczany, ani rozszerzany o prace wykraczające związane np. z pracami archeologicznymi, iluminacją obiektu, termoizolacją-ocieplaniem budynków i technologią z tym związaną lub wymianą okien, drzwi na PCV,
- sprawy udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytku lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytku były przedmiotem analiz Regionalnych Izb Obrachunkowych, które jednoznacznie wskazują, że zgodnie z treścią art. 77 ustawy, dotacja na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane może obejmować nakłady konieczne na:
  - 1) sporządzenie ekspertyz technicznych i konserwatorskich;
  - 2) przeprowadzenie badań konserwatorskich lub architektonicznych;
  - 3) wykonanie dokumentacji konserwatorskiej;
  - 4) opracowanie programu prac konserwatorskich i restauratorskich;
  - 5) wykonanie projektu budowlanego zgodnie z przepisami Prawa budowlanego;
  - 6) sporządzenie projektu odtworzenia kompozycji wnętrza;
  - 7) zabezpieczenie, zachowanie i utwalenie substancji zabytku;
  - 8) stabilizację konstrukcyjną części składowych zabytku lub ich odtworzenie w zakresie niezbędnym dla zachowania tego zabytku;
  - 9) odnowienie lub uzupełnienie tynków i okładzin architektonicznych albo ich całkowite odtworzenie, z uwzględnieniem charakterystycznej dla tego zabytku kolorystyki;
  - 10) odtworzenie zniszczonej przynależności zabytku, jeżeli odtworzenie to nie przekracza 50% oryginalnej substancji tej przynależności;
  - 11) odnowienie lub całkowite odtworzenie okien, w tym ościeżnic i okiennic, zewnętrznych drzwi i drzwi, więźby dachowej, pokrycia dachowego, rynien i rur spustowych;
  - 12) modernizację instalacji elektrycznej w zabytkach drewnianych lub w zabytkach, które posiadają oryginalne, wykonane z drewna części składowe i przynależności;
  - 13) wykonanie izolacji przeciwwilgociowej;
  - 14) uzupełnianie narysów ziemnych dzieł architektury obronnej oraz zabytków archeologicznych nieruchomości o własnych formach krajobrazowych;
  - 15) działania zmierzające do wyeksponowania istniejących, oryginalnych elementów zabytkowego układu parku lub ogrodu;
  - 16) zakup materiałów konserwatorskich i budowlanych, niezbędnych do wykonania prac i robót przy zabytku wpisanym do rejestru, o których mowa w pkt 7-15;
  - 17) zakup i montaż instalacji przeciwłamaniowej oraz przeciwpożarowej i odgromowej.

Wydawanie pozwoleń konserwatorskich na prowadzenie prac i robót budowlanych wynika z artykułu 36 cytowanej wyżej ustawy o zabytkach, zgodnie z nim dopuszczalna może być realizacja zadań modernizacyjnych w zabytkach. Jednak należy podkreślić że, nie jest to tożsame z możliwością uzyskania na każdy rodzaj prac dotacji, bo artykuł 77 ustawy o ochronie zabytków zawęża zakres udzielanych dotacji do konkretnych działań przy zabytku i wskazuje na co mogą być przyznawane środki z budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz państwowej administracji konserwatorskiej.